

Charles Bukowski

KIE BRULAS, ĜENTLEMANOJ?

El germanaj tradukoj elektita kaj tradukita de Cezar

*e***LIBRO**

Aranĝis: Franko Luin

ENHAVO

MIA PATRO	6
VEGAS	7
VIRO KAJ VIRINO EN LA LITO JE LA DEKA VESPERE	10
LA DUŜO	14
LA PREDO	16
LA MOMENTO DE L' VERO	19
LA PRIZONAĈO DE MOYAMENSING	21
AL PUBLIKULINO, KIU ŜTELIS MIAJN POEMOJN	23
MAŜINPAFILOJ, GARDOTUROJ KAJ KONTROLHORLOĜOJ	25
FAZEOLOJ KUN AJLO	29
ANONCO EN PHILADELPHIA INQUIRER	31
LABORISTOJ	34
LA FINO DE SEIVERS	39
LA TRETKARUSELO	41
AMO	44
RUĜA KAJ ORA KOLOROJ	46
HEMOROIDOJ-BLUSO	48
FUĜO ANTAŬEN	51
DORMANTA VIRINO	54
POR INO, KIUN MI KONIS	56
JA NE MONTRU VIN ĈI TIE	57
BUFFALO BILL	60
EL PAPILIO ONI NE POVAS FARI LEONON	63
ENIRO LIBERA	67

KIE BRULAS, GENTLEMANOJ?	e libro
LETERO EL GRANDA FORO	68
LA VIVO DE BORODIN	70
GENIA HOMO	72
GAZONO	73
KONKURSO	75
POEMO POR DANTE	78
KRUCIFIKSO EN LA MANO DE MORTINTO	80
ALIA AKADEMIO	83
TUMULTO	85
LA GRANDULO KUN LA SABRO	87
MIA AMIKO VILHELMO	91
KIE BRULAS, ĜENTLEMANOJ?	93
DENOVE TIA KRITIKANTO	95
BABILAĈULO	96
LA VIOLONISTO	98
MORTA CIGNO	101
LA FLORAMANTO	103
LIBERIGU LOKON POR LA STRATBUBOJ!	104
VAKERO DE LA APOKALIPSO	108
LA BLANKULAJ VERKISTOJ	109
INTERVJUOJ	112
POR FRIPONOJ, MONAĤINOJ, OFICISTOJ KAJ VI	. 115
PALMFOLIOJ EN PLUVO	122
INTERPAROLADO MATENE JE LA KVARA	124
RECESIO	126
462-0614	128
PRI LA AŬTORO	131

En ĉiuj ĉi jaroj, kiujn mi laboraĉis en buĉfabrikoj kaj benzinujoj, antaŭ aŭtomataj ĉenbendoj kaj en subteraj fervojtuneloj, mia vorttrezoro ŝrumpis ĝis eta restaĵo, sed per tiu restaĵo mi provas elmarteli ĉion, kio enestas en mi.

Charles Bukowski

MIA PATRO

Li ĉiam portis karbopecon, tranĉilklingon kaj vipon kun si, kaj nokte li timis sian propran kranion kaj kovris ĝin per tukoj. Iumatene neĝis en Los Anĝeleso, kaj mi rigardis la neĝon, kaj jen mi sciis, ke mia patro pri nenio havas potencon; kiam mi estis iom pli granda, mi fuĝis sur mia unua vara trajno for de hejme, mi sidis sur la kalksakoj, kaj la kalko mordis ĝin en mian konscion, ke mi havas nenion, kaj kiam mi eliris en la dezerton mi — la unuan fojon povis kanti.

VEGAS

Jen staris arbo morta de frosto, kiun mi volis pentri, sed tiam la grenadoj plugis la teron. Kaj en Vegas mi sidis kun iu, kiu havis verdan plastombrelon super la okuloj, kaj matene je la kvara mi mortis sur kruco, sen najloj, sen ekzemplero de "Atlantic Monthly", la fenestroj kriis kiel kolomboj post la aeratako kontraŭ Milano, kaj ek mi devis, elen al la ratoj, sed la lumoj estis tro helaj, kaj mi diris al mi: eble estos pli bone, se mi reiros al L.A., por kaŭri en lirikseminario: "Fabele bela priskribo de gazelo estas la infero: la kruco gluas kiel muŝo sur mia fenestro. la elspiroj de mia patrino

lasis susuri etajn foliojn en mia cerbo." Kaj mi veturis aŭtostope reen al Los Angeleso, en nuboj, kun mizera kapo, kaj mi eltiris leteron el la poŝo kaj legis ĝin, kaj la kamionisto diris: Kio tio estas? Kaj mi diris: Tio estas de damo, kiu vivas en nordo kaj foje enrampis la liton kun Pound; ŝi provas komprenigi al mi, ke Hilda Doolittle estas nia plej granda poetino; nu jes, Hilda donis al ni iom da porcelano kun roze ruĝaj grekaj dioj sur tio, sed post kiam mi estis leginta ŝian kaĉon, ankoraŭ tiam cent kaj kvardek pendoglacioj plu pendis de miaj ostoj.

Mi ne veturas ĝis L.A., diris la kamionisto. Faras nenion, mi diris. La kalaoj kapjesas al ni enpense kaj iam venos la tago, kiam ni ĉiuj kune iros hejmen.

Por diri pli klare, li diris, ni veturis ĝis ĉi tie kaj ne plu. Sekve mi eĉ kronis la tuton: "Oldaj velkiĝintaj putinoj de l' tempo, viaj mamoj gustas kiel la acida kremo de l' sonĝoj . . ." Li elĵetis min meze de iu dezerto.

Oni mortas kaj mortas, ĝis oni estas morta.

Malnovaj sondiskoj en keloj, Joe Di Maggio, fotogazetoj inter bulboj . . .

Olda Ford kunprenis min, 45 minutojn poste kaj ĉifoje mi fermtenis la buŝon.

VIRO KAJ VIRINO EN LA LITO JE LA DEKA VESPERE

Mi sentas, kvazaŭ mi estus sardino en oleo, ŝi diris. Mi sentas, kvazaŭ mi estus el leŭkoplasto, mi diris.

Mi sentas, kvazaŭ mi estus pantranĉaĵo kun tinuso. Mi sentas, kvazaŭ mi estus striita tomato, mi diris.

Mi sentas, ke pluvos, ŝi diris. Mi sentas, ke la horloĝo haltis, mi diris.

Mi sentas, ke la pordo ne fermiĝas, ŝi diris.

Mi sentas, ke tuj elefanto envenos, mi diris.

Mi sentas, ke ni devas pagi la loĝejon, ŝi diris. Mi sentas, ke ni devus serĉi laboron, mi diris.

Mi sentas, ke vi mem devus serĉi iun, ŝi diris.

Mi sentas, ke mi ne emas, mi diris.

Mi sentas, ke mi estas egala al vi, ŝi diris. Mi sentas, ke ni foje fiku, mi diris.

Mi sentas, ke ni faras tion tro ofte, ŝi diris.

Mi sentas, ke ni faru ĝin pli ofte, mi diris.

Mi sentas, ke vi prefere serĉu laboron, ŝi diris. Mi sentas, ke serĉu vi, mi diris.

Mi sentas, ke mi bezonas ion por trinki, ŝi diris. Mi sentas, ke mi bezonas botelon da viskio, mi diris. Mi sentas, ke pli ol vino ne eblos, ŝi diris.

Mi sentas, ke vi pravas, mi diris. Mi sentas, ke mi rezignas pri tio, ŝi diris.

Mi sentas, ke mi bezonas duŝon, ŝi diris. Mi sentas, ke vi brosu mian dorson, mi diris.

Mi sentas, ke vi ne amas min, ŝi diris. Mi sentas, ke mi tamen amas vin, mi diris.

Mi sentas, ke via kaco nun enestas en mi, ŝi diris. Mi sentas, ke mia kaco vere enestas en vi, mi diris.

Mi sentas, ke mi nun amas vin, ŝi diris.

Mi sentas, ke mi pli amas vin ol vi mem, mi diris.

Mi sentas, ke tio estas tiel bela, ke mi tuj krios, ŝi diris. Mi sentas, ke mi daŭrigus tion plej prefere por ĉiam.

Mi sentas, ke vi vere kapablas tion, ŝi diris. Mi sentas ion tian, mi diris. Ankaŭ mi, ŝi diris.

LA DUŜO

Poste ni iras ĉiufoje sub la duŝon. Mi ŝatas la akvon, se ĝi estas tre varma, ŝi ne tiom, kaj ŝia vizaĝo estas ĉiam tute mola kaj paca. Kaj ŝi lavas min ĉiam kiel la unua, ŝi sapumas mian ovosakon, levas la ovojn, premas ilin, tiam ŝi lavas mian kacon.

"Hej, ĝi ja eĉ ne plu rigidas!"

Poste ŝi lavas la tutan hararon malsupre ĉe la sako, la ventron, la dorson, la gambojn. Poste mi lavas ŝin. Unue la piĉon. Mi staras post ŝi, mian kacon inter ŝiaj postpartoj kaj ŝaumumas delikate ŝiajn piĉoharojn, mi lavas ilin lante kaj sen hasto, mi bezonas por ili multe pli da tempo ol necesus efektive . . . tiam la genukavojn, la femurojn, la postaĵon, la dorson,

mi turnas ŝin, donas kison al ŝi, sapumas ŝiajn mamojn, la ventron, la kolon, ... la genuojn, la surojn, la piedojn ... tiam ankoraŭfoje la piĉon, pro fortuno, ankoraŭfoje kison, poste ŝi eliras kaj frotas sin, kelkfoje ŝi ankaŭ kantas ĉe tio ...

Mi restas sub la duŝo, reguligas la akvon, ĝis ĝi estas pli varma, mi ĝuas la agrablan senton, la miraklon de l' amo. Tiam mi eliras, kutime tiam jam estas malfrue posttagmeze, kaj ĉe la vestado ni pripensas kune, kion ni ankoraŭ devas plenumi hodiaŭ, sed per tio, ke ni kunestas, la plej multo plenumiĝas jam per si mem, por diri la veron — ĉio.

Kaj tiom longe, kiom tiel estas inter virino kaj viro, por ĉiu el ili estas foje pli bone, foje pli malbone, sed ĉiam denove alia. Por mi estas eksterordinare bela memoro, ĝi super — daŭras la almarŝon de armeoj, la klakojn de ĉevalhufoj antaŭ la fenestro, la postguston pro malvenkoj, doloroj kaj deprimoj . . .

LA PREDO

Merdo, li diris kaj tiris ĝin el la akvo, kio tio estas? Dorse kavigita juniobaleno, mi diris.

Ne, diris ulo staranta apud ni sur la kajo, estas ondegoventa sablopalpanto.

Alia alvenis kaj opiniis: Estas fandango-eskadro sen strioj.

Ni forigis la fiŝhokon, kaj la aĵo ekstaris kaj ellasis furzon. Ĝi estis griza kaj kovrita de haroj sur la tuta korpo, kaj ĝi estis grasa kaj fetoris kiel malnovaj nelavitaj piedŝtrumpoj.

Ĝi komencis foriri de la kajo kaj ni sekvis ĝin. De malgranda knabino ĝi formanĝis kolbason rekte el la mano.

Tiam ĝi saltis sur la karuselon kaj sidiĝis sur "Pinto". Antaŭ la fino de la rondoj ĝi falis malsupren kaj ruliĝis en la segopulvoro.

Ni helpis ĝin leviĝi.

Grop, ĝi diris, grop.

Tiam ĝi reiris en la kajon, ĝis antaŭe, ni postiris, granda homamaso sekvis nin.

Varbogago, iu opiniis, estas viro en skafandro.

Ĝi komencis forte spiri. Tiam ĝi falis sur la dorson kaj ekhavis spasmon.

Iu verŝis bieron sur ĝian kapon.

Tiam ĝi mortis.

Ni rulis ĝin al la fino de la kajo kaj puŝis ĝin reen en la maron.

Ni rigardis ĝian enakviĝon kaj mergiĝon.

Estis dorse kavigita juniobaleno, mi diris.

Ne, diris alia, estis ondegoventa sablopalpanto.

Ne, diris la tria eksperto, estis fandango-eskadro sen strioj.

Tiam ni disiĝis, kaj ĉiu ree iris sian propran vojon. Estis malfrua posttagmezo en aŭgusto.

LA MOMENTO DE L' VERO

Li memmortigis sin en dormeja domo en la mizerkvartalo de Detroit. kaj kiam oni trovis lin, li estis jam rigida. Ratveneno. Mi estis tiam la manaĝero de tiu dormejo, mi elŝutis la paperkorbojn kaj provis enkasigi la monon. Mi staris apude kaj observis, kiel ili krude injektis lin, liaj okuloj vaste malfermis, kaj unu el ili superviŝis ilin permane kaj malfermis ilin, kaj tiam la injekto ekefikis li mortis sidante, kaŭris rigide sur sia seĝo kaj nun li lante forsinkis. Ili trovis kelkajn leterojn de lia fratino el alia urbo, ĵetis lin sur la brankardon kaj portis lin sur la ŝtuparo malsupren. La litaĵoj estis ankoraŭ sufiĉe puraj, tial mi simple skue reordigis ilin, malplenigis la komodon, kaj kiam mi elvenis, staris ĉiuj ĉi drinkuloj sur la koridoro, en pantalonoj kaj kotaj subvestoj, kun stoplobarboj

kaj sekaj langoj, kaj mi diris: "En ordo, vi simioj, rapide foriĝu de ĉi tie! Se mi rigardas vin, miaj okuloj doloras".

"Jen viro mortis, sinjoro, estis amiko de ni, tion diris Benny the Dip.

"En ordo, Benny, mi diris, "mi donas al vi ankoraŭ unu nokton! Se vi

ĝis tiam ne estos paginta la ĉambron, mi elĵetos vin de ĉi tie!"

Tion vi estus devinta vidi, kiel trapide ili forgalopis. Pro la morto neniu rompas la kapon al si, se li ne scias, kie dormi morgaŭ.

LA PRIZONAĈO DE MOYAMENSING

En la tagmezaj paŭzoj ni pokeris, per ĵetkuboj ktp., en angulo de la prizona korto. La aliaj ludis basketbalon per malnova kunnodita ĉemizo.

De tempo al tempo interrompis nin palvizaĝa fipolicano en la turo, kiu direktis sian pafilon al ni.
Sed iel ni ĉiutage sukcesis fari kelkajn ludojn, kaj kun iom da feliĉo kaj per bona mano mi baldaŭ forprenis de la tuta bloko la mamonon.

Matene kaj en la sekvantaj tagoj okazis io stranga:

la fermistoj, la flavbekuloj, la tranĉilherooj, la trezorspecialistoj, la batemuloj, la frenezuloj, la pasiaj ludantoj, la eksaj sonĝprezidantoj de Usono, la kuiristo, eĉ miaj malamikoj — ĉiuj alparolis min per sinjoro Bukowski. Estis maniero de senmorteco, nur alludo de ĝi, sed tiel reala kiel porkokapa galantino

aŭ mortaj floroj; kaj mi komencis diveni, kion tio signifas sinjoro Bukowski, la pokera eso, la viro kun la dika monujo, en mondo, kie fakte neniu havas ion . . . Senmorteco. Kaj mi ne devis reciti la poeton Shelley ĉio fakte per si mem flugis al mi: knaboj kun sveltaj talioj, kiujn mi tute ne bezonis kaj stekoj kaj Ice Cream kaj cigaroj, kiujn mi efektive bezonis, kaj razosapo, novaj razoklingoj, la lasta eldono de NFW YORKER. Senmorteco. Strio da ĉielo en la infero. Kaj mi ĝuis ĝin, ĝis ili denove elpelis min sur la straton. reen al mia skribmaŝino senkulpa, pigra, nervoza pro timo,

kaj tre mortema.

AL PUBLIKULINO, KIU ŜTELIS MIAJN POEMOJN

Kelkaj opinias, ke ni tenu for nian privatan kaĉon el niaj poemoj, ke ni restu abstraktaj, kaj por tio vere troviĝus bonaj kialoj, sed fulmotondro, dekdu poemoj for, kaj mi neniam kopias ilin, miajn bildojn vi same enpoŝigis, eĉ miajn plej bonajn, estas katastrofo, ĉu vi volas detrui min, tiel, kiel ĉiujn aliajn antaŭ mi? Kial vi ne prenis mian monon? La seksmatracoj preskaŭ ĉiam elfingrumas ĝin el miaj pantalonoj, antaŭ ol ili dormas malsanaj kaj ebriaj en angulo. Venontan fojon prenu mian dekstran brakon aŭ kvindekdolaron.

sed ne miajn poemojn!

Mi ja ne estas Shakespeare, estas vere, sed foje foje simple nenio postkreskas, abstrakte aŭ kiel ajn.

Mono ĉiam ekzistos, kaj publikulinoj kaj drinkuloj, ĝis la lasta bombo falos, sed kiel Dio diris tiam post farita laboro:

Mi vidas, ke mi kreis amason da poetoj, sed ne tro da arto.

MAŜINPAFILOJ, GARDOTUROJ KAJ KONTROLHORLOĜOJ

Mi sentas min mistifita de stultuloj, kvazaŭ la reala mondo estus la propraĵo de etcerbuloj kun feliĉo kaj startavantaĝo, kaj mi sidas en la frido kaj pensas pri violaj floroj ĉe latbarilo: dume ĉiuj aliaj amasigas oron kaj Cadillac-ojn kaj amikinojn, mi pensas pri palmfolioj kaj tombŝtonoj kaj la altvalora donaco povi dormi kiel en kokono. Esti lacerto estus sufiĉe aĉa, sed ne tiel aĉa kiel esti trudata je virostaturo kaj virovivo kaj ne ŝati la tristan ludon:

maŝinpafilojn kaj gardoturojn kaj kontrolhorloĝojn; aŭtolavadon: lasi tiri denton al si. brakhorloĝojn, manikbutonojn, radioaparatojn, pinĉiletojn kaj vaton, hejmapotekon plenan de jodo, koktelrondojn, viroĥorojn, novajn ŝuojn, kristnaskdonacojn, vivasekurojn, 162 basballudojn, feriojn sur la Bermudoj nenion ajn ŝati el ĉio ĉi. Kaj mi diras al mi, la violaj floroj pli bonŝancas ol mi, la lacerto pli bonŝancas, la malhele verda ĝardenhoso, la ĉioeltena gazono, la arboj, la birdoj, la kato sonĝanta en la buterflava suno. ĉiuj ĉi pli bonŝancas ol mi, kiu nun surmetas jam ne plu modan mantelon, serĉas cigaredojn,

la aŭtoŝlosilojn, stratmapon por la vojo reen. Mi eliras sur la enveturvojo malsupren, kiel al ekzekuto. mi alpaŝas ĝin, senhezite. eniras sen iu eskorto, alveturas ĝin, sage alrapidas ĝin kun 110 horkilometroj sur la elĵetsidilo, mi sakras, lasas fali cigaredocindron, ĉirkaŭblovate de la mortiga cindro de ĉiuj mortigaj brulantaj aĵoj, la raŭpoj malpli da hororoj scias, la formikarmeoj estas pli kuraĝaj, la kiso de serpento ne tiel bestecas kaj sovaĝas, mi jam nur volas, ke la ĉielo ardigu min ĝis elbrulo, ke la suno je la sesa matene leviĝu

kaj supre restu ĝis noktomezo, mi alveturas ĝin, kvazaŭ ĝi estus la dompordo de ebriulo, kiu ĉiam estas malferma, mi ne volas ĝin, sed mi ricevas ĝin, ĝi eniras min, dum la kato etendiĝas, oscedas kaj revas pri nova sonĝo.

FAZEOLOJ KUN AJLO

Estas jam grave, ke vi skribas pri tio kiel vi sentas vin. estas pli bone ol se vi razas vin aŭ kuiras fazeolojn kun ajlo. Estas la malmulto, kion ni povas fari, ĉi tiu eta kuraĝo klariĝi pri ni mem, kaj kompreneble ankaŭ frenezo kaj timo enestas en tiu scio, ke parto de vi estas horloĝmekanismo, kiu iam haltos kaj ne plu restreĉeblos. Sed nun ankoraŭ tiktakas sub via ĉemizo, kaj vi kirlas la fazeolojn per kulero . . . amatino mortas, alia estas for, alia aĥ! tiom da amatinoj kiom estas fazeoloj, jes ja, foje nombru ilin malĝoje, malĝoje

kiel viaj sentoj forbrulas sur la fornelplato. Skribu pri tio.

ANONCO EN PHILADELPHIA INQUIRER

Estis en Philly, kaj la koktelulo diris: Kiun deziron? Kaj mi diris: Donu bieron el la barelo, Jim, mi devas enordigi miajn nervojn, mi iros pro ofertita laboro.

Vi? li diris. Laboron?

Jes ja, Jim. Mi vidis ĝin en gazeto.

Antaŭscioj ne necesas.

Mil diabloj, li diris, vi ja tute ne volas havi laboron.

Kaj mi diris: Mil diabloj, certe ne, sed mi bezonas la monon.

Mi eltrinkis mian bieron kaj grimpis en la buson, rigardis la domnumerojn, baldaŭ mi proksimiĝis la ĝustan numeron kaj tiam mi alvenis, mi tiris la ŝnuron, la buso haltis, kaj mi eliris.

Estis granda konstruaĵo el ondolado, la ŝovpordo firmpinĉiĝis en la koto. Mi ŝovis ĝin flanken kaj eniris. Ene ne estis planko, nur pli da koto, mola kaj malseka. Fetoris, kaj oni aŭdis bruojn, kvazaŭ oni trasegas ion en la mezo, kaj kvazaŭ oni ie boras truojn, estis mallume, viroj super mi iris sur fertraboj, viroj ŝovis vagonojn tra la halo, viroj sidis ĉe maŝinoj kaj faris ion, fulmoj fulmis kaj tondroj tondris, kaj subite alŝvebis barelo plena de flamoj, rekte al mia kapo, tio muĝis kaj bolis en la barelo, ĝi pendis libere ŝvebante je ĉeno kaj venis rekte al mi, kaj iu kriis: HEJ ATENTU! Mi klinis ankoraŭ sufiĉe frutempe la kapon sub ĝin, mi sentis kiel ĝis supersagis min varmege, kaj iu demandis min: KION VI VOLAS? Kaj mi diris: KIE ĈI TIE ESTAS LA MERDEJO?

Oni diris ĝin al mi, kaj mi eniris. Reveninte mi vidis iliajn korpojn, kiuj fantome moviĝis tra la flamoj kaj la bruego, mi iris al la pordo kaj tiam mi estis ekstere kaj reveturis al la koktelejo, sidiĝis kaj mendis denove bieron el la barelo, kaj Jim demandis: Kio okazis?

Mi diris: Ili ne volas havi min. Tiam envenis

tiu publikulino kaj sidiĝis ĉe tablo, kaj ĉiuj transrigardis al ŝi, ŝi aspektis bone, kaj mi rememoras, ke estis la unua fojo en mia vivo, ke mi preskaŭ deziris havi piĉon kaj klitoron anstataŭ tio, kion havas mi, sed post du aŭ tri tagoj mi venkis tiun senton kaj legis denove la ofertojn pro laboro.

LABORISTOJ

Ili ĉiam ridas pri io, ili eĉ tiam plu ridas, se trabo falas malsupren kaj frakasas vizaĝon. aŭ kripligas korpon; eĉ, se la okuloj en la malhela lumo danĝere paliĝas, ili plu ridas, sulkaj kaj eluzitaj, tro frue oldiĝintaj — ili faras eĉ el tio ŝercon. Viro aspektanta kvazaŭ li estus sesdekjara, diras al vi. ke li aĝas 32 jarojn, kaj poste ili ĉiuj ridas. De tempo al tempo oni lasas ilin eksteren, en la freŝan aeron, sed ili estas katenitaj per nedisŝireblaj ĉenoj, eĉ se ili havus la kapablon je tio; kaj ankaŭ ekstere, inter pli liberaj homoj, ili ridas plu, ili vage trotas krude senfantazie kvazaŭ ili estus perdinta la menson; jen ekstere ili maĉas pantranĉaĵon, kverelas. dormas, kalkulas sian monon, gapas la horloĝon, kaj reiras. Foje kaj foje ili estas seriozaj dum momento en sia prizono, ili ridas pri "ekstere", pri tio kiel terure devas esti resti ekstere por ĉiam, neniam denove esti enlasataj. Estas varme ĉe la laboro. ili ŝvitas iom. sed ili streĉe laboras kaj bone, ili laboras tiel streĉe, ke kolapsas iliaj nervoj, ke tremado skuas iliajn ostojn, kaj plej ofte ilin laŭdas kaj pelas tiuj, kiuj leviĝis kiel steloj el iliaj propraj vicoj

kaj nun gardas ilin:
Ili kontrolas tiujn,
kiuj povus provi
malpliigi la laborrapidecon
aŭ ne emas labori
aŭ ŝajnigas sin malsanaj
por povi ripozi iom.
(Ripozon oni devas "perlabori"
al si, kaj cetere ĝi estas
nur por tio, ke oni kolektas
novajn fortojn por eĉ pli
grandaj laborkvantoj.)

De tempo al tempo iu mortas aŭ freneziĝas, kaj en tiu kazo venas novulo el "ekstere" kaj uzas sian fortunon. Mi mem jam de jaroj partoprenas tion. Unue mi trovis la laboron monotona kaj idiota, sed nun mi vidas, ke ĉio havas signifon, ke la kolegoj, kiuj preskaŭ ne plu havas vizaĝojn, en vero ne estas fivizaĝaj,

ke la ŝajne vakaj okuloj
povas rigardi kaj
kapablas fari sian laboron.
La laboristinoj ofte estas
eĉ pli bonaj, ili lernas rapide,
kaj kelkajn el ili mi jam fikis
en la paŭzoj.
Unue mi rigardis ilin kiel parolpupojn,
sed pli poste, kiam mi konis ilin pli bone,
klariĝis al mi, ke ili estas
tute same realaj kaj vivoplenaj
kiel mi mem.

Antaŭ kelkaj tagoj olda laboristo grize harara, duone blinda, ne plu uzebla, estis pensiuligita al "ekstere".

Paroladon! Paroladon! ni kriis.
Estis la infero, li diris.

Ni ĉiuj ridis, ĉiu el la 4000 laboristoj. Li ne perdis sian humuron ĝis la fino.

LA FINO DE SEIVERS

Seivers estis unu el la plej agresivaj defendantoj ekde Jimmy Brown kaj svingis siajn koksojn kiel nudodancistino — ĝis surkornigis lin iutage Basil Skronski. Ni elportis lin el la ludkampo, sed ankaŭ du aŭ tri ripoj de Skronski estis rompitaj.

En la sekvanta jaro Seivers ne tro brilis, eĉ ne dum la trejnoj, li klakis la dentojn pro timo, li ne vere atakis, fuŝadis iel-tiel, ne povis teni la balon kaj gajnis eĉ ne metron; kvankam li pli frue kuris la cent metrojn dum dekdu sekundoj.

Mi estas kvardekkvin-jara, ne plu atleta, tro da biero, sed tamen la plej bona trejnisto en la profesia futbalo. Sed, kion mi eĉ ne povas flari, estas tio: ulo, kies energio perdiĝas. Mi prenis Seivers al la brusto en la vestŝanĝejo. La tuta teamo ĉe tio ĉeestis starante apude. 'Seivers,' mi diris, 'iam vi estis futbalisto. Nun vi estas jam nur malkuraĝa rato!'

'Tiel vi ne rajtas paroli al mi, Manny!' li diris. Mi turnis min al li, li ĝuste surtiris la botojn, kaj mi lokigis dekstran hokon sur lian mentonon. Li falis kontraŭ sian ŝrankon. Kaj tiam li ekploris. La plej bona ekde Brown, kaj jen li kuŝis antaŭ sia ŝranko kun unu boto kaj ploris.

'Ek, viroj, eksteren en la sekvantan rondon!' mi diris, antaŭ ol ni elkuris. Kaj kiam ni revenis, li estis for, lia ŝranko estis malplena. Ni prizorgis novan defendanton, junulon el Illinois, li prenas la kapon inter la ŝultrojn, la genuojn alten, la okulojn fermas kaj atakas — al li ĉio estas egala.

Uloj kiel Seivers finas sian karieron kiel telerpurigistoj por dolaro po horo, kaj ion pli bonan ili efektive ne meritas.

LA TRETKARUSELO

Efektive, al la plej teruraj aferoj apartenas kuŝi nokton post nokto en lito kun virino, kiu ne plu fikeblas.

Ili oldiĝas, ne plu aspektas bonaj, komencas jam eĉ ronki, kaj perdas sian temperamenton.

Jen vi do kuŝas en lito
kaj kelkfoje vi turnas vin
kaj tuŝas ĉe tio ŝian piedon —
dio mia, terure!
Kaj la nokto estas tie ekstere
post la kurtenoj
kaj baras vin kunaj
en via tombo.

Kaj je la sekvanta mateno, se vi ambaŭ iras en la banĉambron, vi iras en la koridoro unu preter la alian, ambaŭ vi parolas ion, ambaŭ vi diras banalajn vortojn. Ovoj rostiĝas. Motoroj ekfunkcias.

Sed ĉe la matenmanĝa tablo du fremduloj sidas kune, ŝovas toaston en la buŝon kaj verŝas tre varman kafon en la gorĝon.

En dek milionoj da loĝejoj en Usono estas simile — elsuĉitaj vivantaj estaĵoj, apogante sin, unu kontraŭ la alia, sen iu bonŝanco.

Vi eniras en la aŭton,
veturas al la laboro,
kaj tie denove fremduloj estas;
la plej multaj same katenitaj kiel paro
unu al la alia.
Kaj en la trekaruselo sub la gilotino,
ili ankoraŭ trovas la tempon flirti kun aliaj,
pinĉas reciproke la postaĵojn, ĉeokaze ie entreprenas
foje starfikadon —
hejme ne eblus —

kaj poste denove la veturo hejmen, la atendado de Kristnasko, de la Unua de majo, de dimanĉo aŭ de kio ajn.

AMO

Amon? li diris — gason. Kisu min lastan fojon. Kisu miajn lipojn. Kisu mian hararon, miajn fingrojn, miajn okulojn, mian menson, por ke mi povu forgesi.

Amon? li diris — gason . . .

Li havis ĉambron en la tria etaĝo, misŝancis ĉe dekduo da virinoj, ĉe 35 gazetoj kaj ĉe duona dekduo da laborperadoj. Sed tio tute ne signifas, ke li estis nekonata geniulo. Li malfermturnis ĉiujn gaskranojn kaj kuŝigis sin sur la liton.

Kelkajn horojn poste iu bruligis cigaredon al si

en la koridoro sur la vojo al la ĉambro 309.

La sofo flugis el la fenestro. Vando kunfalis en si mem kiel malseka sablo. Ruĝa eksplodoflamo pafiĝis dudek metrojn en la alton.

La ulon en la lito tio ne dolorigis plu. Al li estis egale.

Sed mi trovas, ke li estis damne bona en tiu tago.

RUĜA KAJ ORA KOLOROJ

Do mi havas ruĝan koloron kaj oran koloron kaj multe da laboro ne estas matene je la tria kaj kvardek: pentri kaj trinki kaj kelkajn proksimajn aĵojn prefere lasi. Jen venas en mian kapon, ke mi hieraŭ notis ion en la fabriko kaj enpoŝigis ĝin. Mi iras al la ŝranko, serĉas en mia pantalonpoŝo kaj trovas pecon da papero, sur kiu legeblas:

'Kontraŭ iliaj fiaj trukoj vi bonŝancas nur kun fortuno, kaj ĝenerale ili havas ĉiufoje novajn trukojn je dispono.'

Tio estas tre senkuraĝiga. En la gazetoj krome oni skribas, ke ducent viroj en Vjetnamio mortis por la patrio kaj ke morgaŭ eble pluvos.

Mi havas ĉi tie mian ruĝan kaj oran koloron, sed kiel jam Shakespeare diris: Estas preskaŭ ĉiam daŭra kirlado en la sama merdo.

HEMOROIDOJ-BLUSO

Mi kuŝas plate sur la ventro, Hem estas morta, Shake estas morta, la fiŝoj, kiujn mi kaptis, manĝis kaj eligis, estas mortaj, la doktoro ramas vitrotubon en mian postaĵon, ĝi havas lampeton antaŭe, kaj mi suferas je postdrinkaj kapdoloroj kaj bezonas kuracistan ateston, kiu klarigas al onklo Sam, kial mi preterlasis mian laborservon du tagojn, kaj la doktoro tuj trovas la ĝustan sintenon: "Hm, tio ja vere aĉe aspektas, tiujn ni devas verŝajne eltranĉi . . ." "Nu jes, la blankrusoj, se mi memoras bone, malfermtranĉis la ventron de viro, kaptis intestopecon al si kaj najlis ĝin al arbo, kaj la viro devis kuri ĉirkaŭ la arbon tiel longe, ĝis liaj tripoj pendigis sin kiel la arĝentfadenoj je kristnaska arbo . . . "

Li eltiras la vitrotubon el mia postaĵo, kune kun peco de mi, li havas vizaĝon kiel juglando, kaj kiam lia asistino kliniĝas super la sterilizatoro (kaj tion ŝi faras ofte) ŝia pugo aspektas kiel granda mola kapkuseno aŭ pastoringo kun pudorsukero, sensanga kiel blanka somernubo, kaj mi diras: "Doktoro, ankoraŭfoje alkroĉu tagon, mi sentas la doloron ĝis en la ovojn." "Klare, li diras, mi konas multajn ulojn de la poŝtoficejo, ili ĉiuj estas fajnaj kamaradoj..."

Hejme mi forŝraŭbas la fermilon de la botelo kaj permesas al mi la unuan grandan gluton. Pluvis dum li kuracadis min, la pluvgutoj, kiuj estis grasaj je stroncio 90, sidas en la etaj truoj de la muŝokrado kiel fruktmuŝoj, kiuj forpaŝtas niajn sonĝojn. Mi dissplitas la Turf-gazeton per mia dikfingro kaj telefonas al Whitechapel: "Donu al mi du laŭplaĉe por Indiana Blood, kvin venkojn por Lady Fanfare kaj kvinan lokon por The Rage..."

Mi demetas la aŭskultilon kaj pensas kun kompato al Kafka, kiun nokte la didelfoj kuris super la haŭton, la damo sur la alia flanko de la koridoro kantas ion por sia kanario, oni ŝaltis kaj malŝaltis ŝian amon kiel gasfajrilon aŭ la lumon en fekbudo, birdo, tio estas nun ŝia lasta amo . . . Tiel iros kun ĉiu el ni, se ne io precipa okazos,

kaj oni devas ludi sur pli malgranda scenejo.
Mi pinglas la papereton de la doktoro
al la vando, al unu el miaj pli malnovaj bildoj, ŝmiras
poste iom de la ungvento en la internon de mia
postparto
kaj enverŝas la sekvantan glason por mi.

FUĜO ANTAŬEN

Ĉe la latbarilo apud la glacikafejo kuŝis sola tabulo, mi levis ĝin kaj komencis fosi, la tero estis mola kaj plena de vermoj, baldaŭ mi staris en ĝi ĝis la koksoj, scivolemuloj kolektiĝis kaj retroevitis pro la argilaj buloj elĵetataj de mi, kaj kiam la polico alvenis, mia kapo jam malaperis en la tertruo, poŝmalgrandaj ratoj fuĝis pro mi, mi vekis ektimantajn angilojn el la vintrodormo, mi eligis en la helan tagon pecojn de kranioj kun oraj inkrustoj. Kaj ili demandis min: "Kion vi serĉas tie? Ĉu naftofonton? Trezoron? Ĉu vi volas trafosi vin ĝis Ĉinio? Ĉu vi eble perdis vian ŝlosilon?" Malgrandaj knabinoj esplore rigardis super la randon de la fosaĵo. Iliaj glaciaĵoj gutis sur min malsupren en la malhelon, psikiatro venis, kaj

kolegio-profesoro, filmaktorino en bikino, rusa spiono kaj franca spiono, kaj unu el la brita sekretservo, teatrokritikisto, ekzekuciisto kaj eksa amikino de mi, kaj ĉiuj volis scii, kion mi serĉas tie. Komencis pluvi, atomsubmarŝipoj ŝanĝis la kurson, Tuesday Weld kaŝite kaŭris sub gazeto, Jean Paul Sartre maltrankvile turniĝis en la dormo kaj mia truo pleniĝis per akvo. Mi elgrimpis nigra kiel Afriko, disŝprucigis falantajn stelojn kaj tombosurskribojn, miaj poŝoj estis plenaj de tervermoj, kaj ili kondukis min en sian prizonon, ili ordonis duŝon kaj donis senkoste al mi unu el siaj plej bonaj unupersonaj ĉeloj, kaj ekstere ili eĉ nun plu staras kun afiŝoj kaj sloganoj kaj manifestacias proteste por mi, mi havas kontraktojn por televidaj intervjuoj, por libro kaj gastkolumno en la loka gazeto, mi varbu por diversspecaj produktoj, mi havas sufiĉe da mono por povi loĝi dum jaroj en la plej bonaj hoteloj. Sed tuj, kiam mi elvenos el ĉi tie, mi levos plian liberan tabulon kaj ree fosos kaj fosos kaj fosos, kaj ĉifoje mi ne haltos, ĉu pro la suno, ĉu pro la pluvo aŭ bikino. La reporteroj

plu truas min per demandoj — 'Kial vi faris tion? Kio kaŝiĝas post tio?' Sed ĉio, kion ili ricevas de mi kiel respondon, estas kvieta rideto, dum mi bruligas mian cigaredon.

DORMANTA VIRINO

Estas nokte, mi sidas en la lito kaj aŭskultas vian ronkadon. Ni renkontiĝis en busstacidomo kaj nun mi admiras vian dorson, la palan haŭton kun la lentugoj, dum la lumo metas la nesolveblan suferon de la mondo sur vian dormon. Viajn piedojn mi ne povas vidi, sed mi imagas, ke estas tre ĉarmaj piedoj. Al kiu vi apartenas? Ĉu vi vere ekzistas? Mi pensas pri floroj, pri bestoj, ili ŝajnas neatingeble bonaj al mi, tiel klare kaj reale. Ne estas via kulpo, ke vi estas io alia. Ĉiu estas destinita por io. La araneo, la kuiristo, la elefanto. Estas, kvazaŭ ĉiu el ni estus bildo sur vando en galerio.

Kaj nun turniĝas la pentraĵo sur la dorson, kaj malantaŭ la kurbigita kubuto mi vidas duonan buŝon, okulon kaj parton de la nazo. Ĉio alia restas kaŝita, sed mi scias, ke vi estas nuntempa, moderna, vivanta artaĵo, eble ne senmorteca, sed ni amis nin.

Ronku plu, mi petas.

POR INO, KIUN MI KONIS

De ĉiuj ĉi feraj litoj en la paradizo la via estis la plej frida, kaj mi estis fumo en via spegulo, kaj vi lavis vian hararon per "Jado", vi estis virino kaj mi knabo, sed ne tro juna por via fera lito kaj sufiĉe olda por la vino kaj por vi. Nun mi estas viro sufiĉe olda por ĉio, kaj vi, multe pli olda, ne plu estas tiel sensenta, sed via ferlito estas nun malplena.

JA NE MONTRU VIN ĈI TIE

Jes ja, klare, mi estos hejme, se mi ne estos ie aliloke: ne frapu, kiam ne estas lumo aŭ kiam vi aŭdas voĉojn; ankaŭ povas esti, ke mi ĝuste legas Proust, se iu ŝovas Prouston sube tra la pordo, aŭ oston de li, por mia legomosupo; kaj mi povas pruntedoni nek monon, nek mian aŭton, aŭ kio ankoraŭ postrestas de la mono kaj la aŭto, kaj ankaŭ telefoni vi ne rajtas ĉi tie; la gazeton de hieraŭ vi povus ricevi de mi, malnovan ĉemizon aŭ Bolonja-sandviĉon. Dormi vi rajtas ĉe mi sur la sofo, se vi ne krias nokte. Kaj ankaŭ la paroladon mi permesas al vi, pri vi mem, tio estas tute normala; estas komplikaj tempoj por ĉiu el ni, kvankam mi ne provas fondi familion kaj ne lasas studi miajn filojn en Harvard aŭ aĉetus porĉasan distrikton;

mi ne celas grandan karieron, mi provas nur, ankoraŭ dum certa tempo trabarakti min tra la vivo: tial, se vi frapas ĉeokaze kaj mi ne malfermas kaj ankaŭ virino ne estas ĉi tie. jen mi eble havas rompitan makzelon kaj ĝuste serĉas pro iom da drato, aŭ mi ĉasas la papiliojn sur mia tapeto; mi opinias, se mi ne malfermos, mi simple ne malfermos, kaj tio estas: mi ankoraŭ ne atingis la punkton, ke mi volas murdi vin aŭ ami aŭ eĉ nur akcepti; tio estas, ke mi ne volas paroli, ke mi estas okupita, freneza, ĝoja; aŭ eble mi ĝuste alfiksas ŝnuron je la plafono; do: ankaŭ kiam estas lumo kaj vi aŭskultas ion, ion tian kiel spirojn aŭ preĝadon aŭ kantadon, la radioaparaton aŭ ĵetkubojn ĝuste falantajn aŭ tajpadon — foriru, ĉar tiam ne estas la tago, ne la nokto kaj ne la horo; ne estas malĝentileco de iu, kiu ne scias tion pli bone,

mi ne volas kaŭzi doloron al iu, eĉ ne al cimo; estas nur tiel, ke de tempo al tempo mi ekkomprenas ion, kion mi unue devas ordigi en la kapo, kaj viaj okuloj, se ili estas bluaj, kaj via hararo, se vi havas iun, aŭ viaj pensoj . . . ili ne rajtas enveni ĉi tien, ĝis la ŝnuro estas aŭ detranĉita aŭ ĝis mi estos razinta min antaŭ novaj speguloj, ĝis la mondo estas aŭ haltigata aŭ eksplodigata por ĉiam.

BUFFALO BILL

Ĉiufoje, kiam la domadministranto kaj lia karulino plenverŝas sin per bieroj, ŝi venas malsupren kaj frapas mian pordon kaj mi kuniras kaj trinkas bierojn kun ili. Ili kantas malnovajn melodiojn kaj li drinkas kaj drinkas, ĝis li retrofalas de la seĝo; tiam mi ekstaras kaj remetas la seĝon, kaj poste li denove sidas ĉe la tablo kaj kaptas al si bierkonservujon.

Iam tiam la interparolado ĉiam direktiĝas al Buffalo Bill, ili trovas Buffalo Billon tre komika. Tial mi ĉiam demandas: "Ĉu io nova pri Buffalo Bill?"

"Ho, li sidas en ĉelo denove. Ili forriglis lin. Ili venis kaj foriris kun li."

"Kial?"

"La kutima afero. Nur, ke ĉifoje estis atestantino de Jehovo. Ŝi sonorilis ĉe li, jen staris kaj babiladis al li kaj li montris al ŝi sian amorilon, nu, vi ja jam scias.

Ŝi venis ĉi tien al ni kaj rakontis tion kaj mi diris al ŝi: 'Ja kion vi volas de tiu viro? Kial vi ĉe li sonorilis? Li ja tute ne faris ion kun vi!' Sed ne, ŝi devis kuri al la polico kaj fajfi tion.

Li telefonis al mi el la aresto: 'Bone, mi faris jam denove!' 'Kial vi propre tiel ofte faras?' mi demandis lin. 'Kiel mi sciu?' li diris, 'mi tute ne scias, kial mi faras tion!' 'Estus vere pli bone, se vi ne farus,' mi diris al li. 'Mi scias, ke estus pli bone, se mi ne farus,' li diris.

"Nu, kiom ofte li faris do ĝis nun?"

"Ho, dio, kiel mi sciu, ok- aŭ dekfoje. Li faras tion ĉiam denove, sed li havas bonan advokaton, damne bonan advokaton."

"Kaj al kiu vi nun ludonis lian ĉambron?"

"Ho, ni ne ludonas lian ĉambron. Ni ĉiam tenas libera lian ĉambron. Ni ŝatas lin. Ĉu mi jam parolis al vi pri la nokto, kiam li estis ebria kaj zigzagis ekstere ŝanceliĝante sur la gazono, absolute nuda, kaj aviadilo transflugis super nin, kaj li montris sur la lumojn, oni vidis nur la postajn lampetojn kaj tiajn aĵojn, kaj li montris al la lumoj kaj kriegis: 'MI ESTAS DIO! MI METIS LA LUMOJN TIEN EN LA ĈIELON!"

"Ne, ne, pri tio vi diris nenion ĝis nun."

"Trinku unue bieron, tiam mi rakontos al vi."

Mi trinkis unue la bieron.

EL PAPILIO ONI NE POVAS FARI LEONON

Li estis granda, kaj li estas forta, li simple estis naskita por tio, kune kun siaj enormaj bukloj, kiuj falis sur sian frunton. Li havis eĉ britan akcenton. Kaj li estis linda, se oni ne tro longe rigardis lin. Ĉio, kio mankis al li, estis batalspirito kaj temperamento, li neniam malsatis, li neniam estis sola, li neniam estis io alia ol granda muskolmaŝino kun enormaj bukloj, kaj ni avancigis lin supren en la superpeza klaso kontraŭ tradraŝaj knaboj kun vitraj makzeloj.

Post 26 bataloj, en kiuj li restis nevenkita. ni sendis lin en la ringon kontraŭ la kvinan el la rangolisto, nigran graskorpulon, kiu dependis de kokaino kaj jam dufoje estis en prizono, unufoje pro seksperforto kaj unufoje pro rompŝtelo. Nia Roĉjo plaĉis en la unua rondo. Kompare al la graskorpulo li havis la avantaĝon, ke liaj brakoj estis 15 centrimetrojn pli longaj. Li havis junecon kaj grandan korpoforton, lia korpo estis perfekte trejnita. Sed en la dua rondo la graskorpulo venis el la angulo kaj komencis trafi nian knabon el sekura distanco. Nia bubeto fuĝis kiel knabineto, premiĝis al la ŝnuroj

kaj kaŝis sin sub siaj brakoj. En la tria estis la sama. Kaj en la kvara la graskorpulo trafis tra la protekto lian mentonon. Nia Roĉjo sin tuj sternis kvazaŭ trafis lin fulmo, li lasis elklakuli sin kaj ekstaris nur ĉe numero 11.

Neniu el ni parolis vorton kun li en la vestoŝanĝejo.
Li sidis sur la eĝo de la tabloplato kaj diris: "Mi pensas, ke mi lernos la metion de aktoro."
La graskorpulo tuj post la batalo diris al mi: "Tiu ulo eĉ en unuaklasa bordelo ne havus erekton."

"Iru kaj duŝu vin, Roĉjo," diris iu en la ĉambro.

Kiam li fortrotis por duŝi, ni rigardis nin reciproke, ni estis tri- aŭ kvarope.

"Nu jes, merdo," iu diris. Kaj ĝuste tio estis.

ENIRO LIBERA

La belulino tie sur la ĉeftribuno kun sia ruĝe kolorita hararo frotis daŭre siajn mampintojn je mi kaj parolis pri pokersalonoj en Gardena. Sed mi blovis la cigarofumon sur ŝian vizaĝon kaj rakontis al ŝi pri la Van-Gogh-ekspozicio, kiun mi vidis supre ĉe la monto. Kaj kiam mi kondukis ŝin en tiu vespero hejmen al mi, ŝi diris. ke tian unuaklasan ĉevalon, kian la Grandan Ruĝan, ŝi neniam vidis ĝis tiam ĝis ŝi vidis nuda min. La diferenco estis nur en tio, ke ili postulis kiel enirmonon kvindek cendoin por Van Gogh.

LETERO EL GRANDA FORO

Ŝi skribis leteron al mi en malgranda ĉambro proksime de la Sejno.

Ŝi skribis, ke ŝi frekventas baletkurson. Ŝi ellitiĝas kutime, tiel ŝi menciis, je la kvina matene, kaj skribas poemojn aŭ pentras, kaj, kiam ŝi sentas ploremon, ŝi havas por tio specialan benkon malsupre ĉe la rivero.

Ŝiajn poemojn, ŝi skribis al mi, oni eldonos aŭtune kiel libron.

Mi ne sciis kion diri al ŝi, sed mi skribis,

ke ŝi nepre lasu tiri putriĝintajn dentojn al si kaj, ke ŝi memgardu pro francaj donĵuanoj.

Mi alfiksis ŝian foton al la radioaparato apud la ventolilo, kaj ŝi moviĝis kvazaŭ vivanta.

Mi sidis kaj rigardis ŝin, ĝis mi estis fuminta miajn lastajn kvin aŭ ses cigaredojn.

Poste mi ekstaris kaj enlitiĝis.

LA VIVO DE BORODIN

La venontan fojon, kiam vi aŭdos Borodinon, pripensu, ke propre li estis kemiisto kaj komponis nur por malstreĉiĝi.
Lia domo estis ĉiam plena de homoj — studentoj, artistoj, drinkuloj, kost-ŝparuloj — kaj li simple neniam povis diri, ke ne.

La venontan fojon, kiam vi aŭdos Borodinon, pensu pri tio, ke lia edzino uzis liajn notfoliojn por sterni ilin en katokorboj aŭ por kovri acidolaktajn pelvojn. Ŝi suferis je astmo kaj sendormeco kaj donis mole kuiritajn ovojn al li. Kiam li volis rampi sub litkovrilon por fuĝi de la tumulto en la domo, li rajtis kovri sin nur per littuko. Krome plej ofte jam iu dormis en lia lito.

Ili dormis en diversaj ĉambroj, kiam ili vere dormis iam. Ĉar kutime ĉiuj seĝoj estis okupitaj,

li dormis ofte sur ŝtuparo,
envolviĝinte en malnova ŝalo.
Ŝi diris al li, kiam li tondu la ungojn
al si. Li ne rajtis kanti, ne fajfi, ne meti
tro da citrono en la teon aŭ elpremi citronon
per kulero.
Simfonio nr-o 2, h-minora
Princo Igor
steposkizoj el Mez-Azio.
Li povis dormi nur en tiu kazo,
se li metis nigran tukon
sur la okulojn.
En la jaro 1887 li iris al balo

En la jaro 1887 li iris al balo de la Medicina Akademio, en bunta tradicia nacia kostumo. Finfine li ŝajne vere foje ĝojis. Kaj kiam li renversiĝis planken, ĉiuj pensis, ke li ŝercas.

La venontan fojon, kiam vi aŭdos Borodinon, pripensu tion.

GENIA HOMO

Hodiaŭ mi konatiĝis en la trajno kun genia knabo.
Li havis ĉirkaŭ ses jarojn kaj sidis apud mi.
Kaj kiam la trajno veturis laŭ la bordo, oni vidis la maron, kaj ni rigardis ambaŭ el la fenestro kaj observis ĝin.
Kaj tiam li turnis sin al mi kaj diris:
"Ĝi 'stas ne bela."

Jen mi rimarkis tion la unuan fojon.

GAZONO

Mi staras ĉe la fenestro kaj observas viron. kiu tondas la gazonon. La tak-takanta bruo ensturmas, furiozas kiel muŝoj kaj abeloj sur la tapeto. Estas tiel kiel varmiga fajro, pli bone ol steko, kaj la gazono estas sufiĉe verda, kaj la suno estas sufiĉe da suno, kaj la restaĵo de mia vivo staras ĉi tie kaj rigardas la verdajn pecetojn al la flankoj flugantajn sento, kvazaŭ la lastaj zorgoj estus forrazataj aŭ oni stumblus en la finon por fari nenion plu por ĉiam.

Subite mi komprenas oldajn virojn en balancseĝoj, vespertojn en grotoj en Kolorado, etajn laŭsojn, kiuj rampas en la okulojn de mortaj birdoj.

Li moviĝas antaŭen kaj malantaŭen laŭ strioj kune kun la benzinmotora gazontondilo. Ne estas malinterese. La stratoj kuŝas sur la dorso, ĝuas la printempon kaj ridetas.

KONKURSO

Estas tiel, se vi vane turniĝas sur la loko kiel gramofono. (ĉu vi ankoraŭ memoras pri ili?)

Vi veturas en la pli aĉan urboparton kaj observas la knabojn en la ringo kaj la grandajn blondinojn, kiuj nun sidas ĉe aliaj. Vi estas oldiĝinta kiel pugnoheroo en filmo: kun cigaro en la buŝo, kun bierventro, vi havas eĉ ne cendon en poŝo, sed aĉan konduton, kaj vi lernis nenion el ĉio ĉi. Kaj la plej multaj boksbataloj estas malbonaj kiel kutime. Kaj poste sur la parkejo, vi sidas tie, postrigardas ilin, bruligas la lastan cigaredon por vi, startigas la malnovan aŭton, veturas,

jam ne tiel juna en via aŭtaĉo sur la strato, haltas je ruĝa lucerno, kvazaŭ tempo jam ne estus problemo, kaj jen ili preterveturas vin: junaj, plenigante tutan aŭtomobilon, ridantaj. Kaj vi postrigardas ilin, ĝis iu post vi premas la hupon kaj fulmrapide komprenigas al vi, kiom malmulte ankoraŭ restas de via vivo. Mizeraj plendoj, memkompato. Via piedo tretas sur la gaspedalon, vi atingas la junulojn, vi preterflugas ilin, vi kaptas la stirradon, kvazaŭ estus la lasta amo, kaj vi aŭtokonkursas kun ili al la plaĝo. Vi mansvingas furioze kun via cigaro, kun la klaktranĉilo, ridante, vi kunprenos ilin en la oceanon, al la lasta marniksino. al fuko kaj ŝarkoj kaj balenoj, al la fino de karno kaj tempo kaj hororo. Sed tiam ili haltas.

kaj vi veturas plu, renkonte al via oceano, la cigaro brulvundas viajn lipojn, tiel, kiel pli frue iam la amo.

POEMO POR DANTE

Dante, bebo, la infero estas ĉi tie kaj nun. Mi dezirus, ke vi povus vidi ĝin. Dum kelke da tempo ni havis la potencon eksplodigi la mondon kaj nun ni malkovras la eblon forlasi ĝin, sed la plej multaj el ni devos resti ĉi tie kaj morti. Aŭ per la bombo aŭ sub la mortintomontoj aŭ per tio, kio aldone estas surŝutata merdo kaj vitro kaj fulgo. Dante, bebo, la infero estas ĉi tie kaj nun. Kaj la homoj ankoraŭ rigardas rozojn, veturas biciklon, premas kontrolhorloĝojn, aĉetas domojn kaj pentraĵojn, aŭtojn, ili ankaŭ plu kopulacios, ĉie, kaj la pli junaj ĉirkaŭrigardas kaj krias pri pli bona mondo, kiel la junularo ĉiam faris — kaj poste ili oldiĝis kaj partoprenis en la sama fekludo.

Nur, ke intertempe la harhirtigaj krimoj el la jarcentoj alkreskis je tioma ŝarĝo, kiun ni povos forigi neniam plu. Kelkaj ankoraŭ provas tion. Ni nomas ilin sanktuloj, poetoj, frenezuloj, stranguloj. Dante, bebo, ho Dante, bebo, vi foje devus vidi nin hodiaŭ.

KRUCIFIKSO EN LA MANO DE MORTINTO

Ja tie transe, mi supozas, ili komencas, la montoj, bluaj kiel tolaĵamelo, tie malantaŭ la plorsalikoj ili larĝiĝas, kvazaŭ ili volus lamini pumojn kaj nektarinojn. Tiuj ĉi montoj — iel ili aspektas por mi kiel olda virino kun malbona memorkapablo kaj aĉetkorbo. Ni estas ĉi tie en baseno. Tiel oni ĉiukaze devas imagi tion. Ni malsupre estas en la sablo kaj en la stratetoj; la grundo estas stamfita plata, dragita, dividita; kaj stringata kiel krucifikso en mano de mortinto.

Ĉi tiu lando: aĉetita, vendita, reaĉetita kaj denove vendita; la militoj jam de longe pasis, la hispanoj retiriĝis, reen al sia ridinde malgranda fingringo Hispanio. Parcelkomercistoj, konstruaj entreprenistoj, parcelposedantoj nun interdraŝas sin pro ĝi. Ĉi tio estas ilia tereno, kaj mi iras sur ĝi,

mi vivas sur ĝi dum iom da tempo, ĉi tie ĉe la rando de Holivudo, kie mi rigardas en ĉambrojn de junaj viroj, kiuj aŭskultas poluritajn sondiskojn, kie mi pensas pri oldaj viroj, al kiuj muziko donas nenion plu, al kiuj oni mizerigis ĉion, kaj la morto, mi pensas, estas kelkfoje tiel intencita kiel suicido, kaj, se oni volas retrovi la landon, oni iru plej prefere al la granda centrala foirplaco kaj rigardu la oldajn meksikaninojn, la povrecon . . . Mi certas, vi rigardis antaŭ multaj jaroj la samajn virinojn, iliajn kverelojn kun la samaj japanaj vendistoj, kiuj per lertaj langoj, rutine kaj oroflave faras brilan negocon kun oranĝoj, pomoj, avokadoj, tomatoj, salatkukumoj —, kaj kiel tiuj aspektas vi ja scias: ili tiel bone aspektas, kvazaŭ oni povus manĝi ĉiujn kaj poste fumi cigaredon kaj forgesi en la blua nubo la aĉan mondon. Tiam oni reiru plej prefere al la drinkejoj, la samaj drinkejoj, ligne tegitaj, tristaj, senkomapataj, verdaj de policistoj, kiuj inter la tabloj trairas, rezolute rigardas kaj samtempe timas; la biero ankoraŭ nun estas aĉa, ĝi jam gustas je kabano kaj disfalo.

Kaj necesas ne malmulte por venki tiun guston, kaj la povrecon kaj sin mem.

Kiam oni havas la papersakon por aĉetoj inter la piedoj, kiuj kontente staras kun avokadoj kaj oranĝoj kaj freŝaj fiŝoj kaj vinboteloj, kiu tiam pensas pri la vintro en la fortreso Lauderdale? Antaŭ 25 jaroj estis ĉi tie putino, kiu estis blinda sur okulo, senmezure grasa, ŝi faris malgrandajn sonoriletojn el la staniolpapero de cigaredskatoloj. Ankaŭ la suno tiam varmigis pli bone, kvankam tio verŝajne estas nura imago.

Kaj vi prenas vian aĉetsaketon kaj eliras, tiam vi iras sur la strato kaj la verda biero pendas rekte sur via ventro kiel kurta mizera ŝalo, kaj vi turnas vin kaj vidas nenie plu oldajn virojn.

ALIA AKADEMIO

Kiel ili povas vivi plu? Oni vidas ilin sidi en malnovaj domeniroj kun grasaj makulitaj ĉapeloj en dikaj vestoj, sen hejmo. Kun pendantaj kapoj, la brakojn sur la genuoj, ili atendas. Aŭ ili staras antaŭ la misio. sepcent viroj, paciencaj kiel bovoj, kaj atendas, ke oni enlasu ilin en la preĝejon, kie ili dormos sidantaj sur duraj benkoj, unu al la aliaj apogantaj sin, ronkantaj kaj sonĝantaj: viroj sen ĉio.

En Nov-Jorko kie fariĝas pli fride. Ili eĉ ne sekuras kontraŭ siaj samsortanoj, tiuj viroj ofte rampas sub la aŭtoradiatorojn, trinkas la kontraŭfrostan likvaĵon, varmigas sin, estas dankemaj, por kelkaj minutoj. Tiam ili mortas.

Sed tio estas pli malnova kulturo, kaj kulturo, kiu superas nian.
Ĉi tie ili gratas sin kaj atendas, dume en la Sunset Boulevard la hipioj kaj jipioj en 50-dolarbotoj elmontras la dikfingron.

Ekstere antaŭ la misio mi aŭdis, kion iu diris el ili al sia apudulo: "John Wayne ricevis ĝin."

"Kion li ricevis?" diris la alia kaj ĵetis restaĵon de sia memrulumita cigaredo sur la straton.

Tion mi trovis vere impresa.

ĝin= la "Academy Award", la Oskaron.

TUMULTO

La kaŭzo por la tumulto estis, ke ni ĉiam ricevis fabojn kiel manĝaĉon. Unu el la gardistoj kaptis nigran junulon, kiu ĵetis sian teleron sur la plankon, kaj iu premis butonon kaj subite ĉiuj interdraŝis sin; kiel fulmo mi vangofrapis mian "plej bonan amikon" post liajn "antenojn". Iu verŝis torenton da kafo sur mian vizaĝon (kial ne, trinkebla ĝi ja ne estis) Kaj, kiam mi alvenis en la prizonkorto, la kugloj jam siblis kaj ĉiu fripono ŝajne havis tranĉilon, nur ne mi. Resti al mi nur preĝi kaj kuri, sed mi ne havis rilaton al Dio, kaj mi ankaŭ jam estis tro grasa pro la pokerludoj kun mia kamarado en la ĉelo. Kaj tiam eksonis la voĉo de la direktoro tra la laŭtparoliloj, kaj pli poste mi aŭdis, ke la kuiristo

eluzis la pelmelon por rabi de maristo la virgecon; mia razosapo malaperis, kaj skatolo da cigaredoj kaj eldono de NEW YORKER, krome oni pafmortigis tri virojn. Ses viroj ricevis tranĉilpikojn, 35 viroj venis en la karceron. Oni nuligis ĉiujn privilegiojn. La fermistoj estis tiel flamiĝeme nervozaj kiel librotenistoj en Los Anĝeleso. La prizona radiofono ne plu ludis, regis tombeca kvieto. Vizitantoj ne rajtis enveni, nur la poŝtaĵo alvenis plu, kaj je la sekva tago mi ricevis leteron el St. Louis: 'Kara Charles, mi kompatas vin, ke vi devas esti en prizono, sed vi ja ne rajtas rompi la leĝon.' La letero odoris je parfumo, platpremita dianto enestis, aludoj pri la libero, pri kisoj kaj delikataj kalsonoj, pri ridado kaj biero.

Kaj por la vespermanĝo ili denove pelis nin egalpaŝajn malsupren al la faboj.

LA GRANDULO KUN LA SABRO

Atentu: mi iris al frizisto, estis bela vetero, ĉio bonegis, ĝis ili draŝis tiun klabon sur mian kapon . . . mi volis diri, mi sidis tie kaj atendis mian vicon kaj prenis fotogazeton — la kutima: inoj kun elpendantaj mamoj ktp., kaj tiam mi turnis la paĝon, kaj jen enestis kelkaj fotoj de orientuloj ie sub la libera ĉielo, kaj jen staris tiu ĉi granda fektipo kun la sabro — sub la foton ili skribis, ke li tranĉbatas tre lerte, kun multe da forto, kaj la foto montris lin ĝuste levanta la sabron, kaj oni vidis orientulon, li surgenuis tie kun fermitaj okuloj, poste — ZIP! — kaj li surgenuis plu, sed nun jam sen kapo, kaj oni vidis la nukon ekzakte trahakitan, eĉ sango ne elŝprucis, tiel fulmrapide la disigo okazis, kaj tiam sekvis pliaj fotoj de senkapigoj, kaj poste foto, kie ĉiuj ĉi kapoj kuŝis sur gazono, sen korpoj, la suno surradiis kaj la kapoj preskaŭ aspektis ankoraŭ vivantaj, kvazaŭ ili ankoraŭ ne akceptus la morton — kaj tiam la frizisto diris:

'La sekvanta!'

Mi iris al la seĝo kaj mia kapo ankoraŭ surestis.

Kaj lia kapo diris al mia kapo:

'Kiel vi do deziras ĝin?' Kaj mia diris: 'Nu, iel meze . . .'
La frizisto ŝajne estis tute afabla kaj prudenta homo. Mi ja intencis demandi lin pri tiuj kapoj, sed mi diris al mi, ke tio eble ŝokus lin, aŭ eble eĉ kondukus je tre stultaj pensoj, aŭ li simple dirus ion, kio ne helpus nin. Sekve mi diris nenion.

Mi aŭskultis lin, dum li frizis mian hararon, kaj li komencis paroli pri sia bebo, kaj mi provis koncentriĝi pri lia bebo. Kion li diris, ŝajne estis tre normala kaj logika, kaj malgraŭ tio mi devis pensi pri tiuj kapoj.

Fininte la frizadon, li turnis min, por ke mi povu rigardi la spegulon. Mia kapo ankoraŭ surestis.

'Tre bone,' mi diris al li, kaj mi ekstaris, pagis kaj donis grandan krommonon.

Mi eliris kaj virino, kiu surhavis sian kapon, preteriris. Kaj la preterveturantoj en la aŭtoj same surhavis siajn kapojn.

Mi estus devinta koncentriĝi pri la mamoj, mi pensis, tio estas multe pli bona, ĉiuj ĉi elpendantaj objektoj, aŭ la grandaj "truoj", la magiaj suberbelaj gamboj,

SEKSO

estas ja tamen grandioza afero, sed la tago estis fuŝita. En ĉiu kazo mi devos dormi nokton, por povi liberiĝi de la kapoj.

Esti homo estas komplika afero: okazas tiom multe...

Mi vidis mian kapon en montrofenestro, mi vidis mian spegulbildon, kaj mia kapo havis cigaredon antaŭe, mia kapo aspektis laca kaj morna, ĝi ne ridetis kun sia nova frizo.

Tiam ĝi malaperis, ĉar mi iris plu, preter domoj plenaj de mebloj kaj katoj kaj hundoj kaj homoj, kiuj, kiel mi, ankoraŭfoje havis fortunon, kaj mi forĵetis la cigaredon, vidis bruli ĝin sur la asfalto, ruĝan kaj blankan, kun fajna fumkolono, kaj la suno brilis, kaj tio estis agrabla.

MIA AMIKO VILHELMO

Mia amiko Vilhelmo estas feliĉa homo, li ne povas imagi suferi iam, li ankoraŭ havas la unuan laboron, la unuan edzinon, kaj li havas aŭton, kiun li povas veturi sen riparo 50 000 mejlojn.

Li dancas kiel cigno kaj havas la plej belajn kaj senesprimajn okulojn okcidente de El Paso.

Lia ĝardeno estas paradizo, liaj gladofaldoj estas tranĉile akraj. Lia manpremo fortikas.

La homoj amas lin.

Kiam mia amiko Vilhelmo iam mortos, tiukaze certe ne pro frenezo aŭ kancero. Li rekte pasos preter la diablo en la ĉielon.

Vi povas vidi lin hodiaŭ vespere en la amika rondo, kiel li rikanas super sia Martini, beata kaj ravita, dum iu alia ulo fikas en la banĉambro lian edzinon.

KIE BRULAS, ĜENTLEMANOJ?

La servoj estis aĉaj, kaj la hotelbubo ĉiufoje en la falsa momento alvenis kun mantukoj. Ebrie, kiel mi estis, mi finfine draŝis pugnon sur lian kranion. La knabeto falis kiel folio en oktobro, tute sata: kaj kiam la polico suprenvenis, mi jam havis la sofon antaŭ la pordo, riglis per ĉeno kaj lasis ludi la Duan frazon el la Unua simfonio de Brahms kaj havis la manon duone en la postaĵo de ino, kiu estis sufiĉe olda por esti mia avino; kaj ili enbatis la pordon, forŝovis la sofon. la fikdamo kriĉis, mi vangofrapis ŝin, turnis min kaj demandis: Kie brulas, ĝentlemanoj? Kaj tia juna ulo, kiu neniam razis sin ĝis tiu tago, draŝis al mi klabon sur la kapon,

kaj je la sekva mateno mi kuŝis en la malsanula sekcio de l' prizonaĉo, katenite je mia lito.
Varmegis, la ŝvito gutis tra la blanka sensenca toltuko.
Ili metis multajn idiotajn demandojn al mi; kaj mi sciis, ke mi venos tro malfrue al la laboro, kio ege cerbumigis min.

DENOVE TIA KRITIKANTO

"Jes ja," li diris, "mi scias, kiel vi faras tion rilate al viaj poemoj: Mi ŝiris ŝian kalsoneton malsupren kaj ramis per ununura puŝo la kacon ĝis supren en la cerbon." "Ha, ha, ha," mi diris.

"Jajaja," li diris, "mi scias kiel tio iras pri viaj poemoj: "Lia vizaĝo ne plaĉis al mi, kaj tial mi larĝbatis ĝin per botelo je kaĉo, mi malsuprenŝiris lian ĉemizon kaj viŝis per ĝi la plankon."

"Ha, ha, ha," mi diris.

"Jes ja," li diris, mi scias tute ekzakte kiel vi faras: Mi ..."

"Nu?" mi demandis.

"Nu jes. Vi ja scias, kion mi volas diri." Li ekstaris kaj foriris. Mi leviĝis kaj ĵetis liajn bierkonservujojn en la rubobarelon

BABILAĈULO

La junulo stamfas trotante per siaj kotaj piedoj sur mian animon, parolas pri koncertoj, virtuozoj, direktistoj, pri malpli konataj romanoj de Dostojevski, li rakontas pri tio, kiel li foje instruis kelnerinon, avancitan melkistinon, kiu ne sciis, ke en francan salaton oni devas enmeti tion kaj tion; li elsputas prijuĝojn pri la belaj artoj, ĝis mi hatas la belajn artojn kaj vidas jam nur unu akcepteblan solvon: reiri al la plej proksima trinkejo, reen al la vetkurejo kaj observi la ĉevalojn, reen al la aĵoj, kiuj kuras per si mem, sen tiu bombasta elsputado de vortoj, sen tiu senfina galimatio, sen tiu eta buŝo, kiu babilaĉas kaj babilaĉas; junulo, ankoraŭ infano, malsana pro tiom da arto, li akroĉiĝas la arton kiel je antaŭtuko de patrino, kaj mi demandas min, kiom da dekmiloj en la lando estas tiel kiel li, en pluvemaj noktoj,

en sunplenaj matenoj, en vesperoj, en kiuj oni ŝatus trankvilon, en koncerthaloj, en kafejoj, en poetaranĝoj, ĉi tiuj fuŝuloj kun sia babilaĉo kaj babilado.

Estas tiel, kvazaŭ iu porko eniras en liton kun bona virino, kiun poste neniu volas havi plu.

LA VIOLONISTO

Li sidis sur la tribuno tute supre ĉe la flanko, kie ili batalas post la lasta vojkurbiĝo sur la rekta vojdistanco pri la pozicioj.

Li estis malgranda viro kun rozkolora haŭto, kalva, dika, pli aĝa ol sesdek jarojn. Li ludis violonon, li ludis klasikan muzikon sur sia violono, kaj la ĉevalmaniuloj ignoris lin.

BANK AGENT venkis en la unua vetkuro kaj li ludis sur sia violono. CAN FLY venkis en la tria vetkuro, kaj li ludis plu sur sia violono.

Mi foriris por alporti kafon, kaj kiam mi revenis, li ankoraŭ ludis,

kaj li ankoraŭ ludis, kiam BOOMERANG en la kvara estis venkinta.

Neniu stopis lin, neniu demandis lin, kion li faras tie, neniu aplaŭdis.

Post la venko de PAWEE en la kvina li ludis plu. La tonoj falis super la randon de la tribuno en la venton kaj la sunon.

STARS AND STRIPES venkis en la sesa kaj li ludis plu.
STAUNCH HOPE trapuŝiĝis en la interna flanko kaj decidis la sepan por si, kaj la violonisto svingis la arkon, kaj kiam LUCKY MIKE, privetita per kvar je kvin en la oka venkis, li ankoraŭ tiam faris muzikon.

Tiam venkis DUMPTY'S GODDESS en la lasta vetkuro, ili ekis retiriĝi sur la longan vojon al la aŭtoj, venkitaj, je plia fojo bankrotaj, kaj la violonisto
postsendis al ili siajn melodiojn.
Mi sidis kaj aŭskultis lin.
Ni nun estis tute solaj tie supre,
kaj kiam li estis fininta la ludadon,
mi aplaŭdis.
Li ekstaris, alrigardis min
kaj kliniĝis riverence al mi.
Tiam li metis sian violonon en la keston,
rektiĝis kaj malsupreniris la ŝtuparon.

Mi ankoraŭ atendis kelkajn minutojn, tiam ankaŭ mi ekstaris kaj lante iris sur la longa vojo al mia aŭto. La vespero estis komenconta.

MORTA CIGNO

Cignoj mortas ankaŭ printempe kaj tiu tie naĝis morta sur la flanko je dimanĉo drivis kun la fluo en cirklo kaj mi iris al la rotondo, kaj super mi cirklis dioj en batalveturiloj, hundoj, virinoj kaj la morto hastis kiel muso en mian kolon kaj mi aŭdis alveni ilin kun la piknikkorboj, kun la ridado kaj mi rigardis la cignon

kaj mi sentis min kulpa, kvazaŭ la morto estus io, por kio oni devas honti kaj en mia stulteco mi foriris kaj lasis al ili mian mirinde belan cignon.

LA FLORAMANTO

En la Valkirio-montoj inter stilzirantaj pavoj mi malkovris floron, kiu estis tiel granda kiel mia kapo.
Kiam mi kliniĝis por flari ĝin, mi perdis orellobon, pecon de mia nazo, okulon kaj duonan skatolon da cigaredoj.

Mi revenis en la sekva tago kaj volis forhaki la malbenitan aĵon, sed mi trovis ĝin tiel bela, ke mi murdis pavon anstataŭ ĝi.

LIBERIGU LOKON POR LA STRATBUBOJ!

La buboj moviĝas supren, la buboj grimpas je telgrafaj fostoj alten, la bojlero gargaras hispane, la buboj grimpas je telegrafaj fostoj alten —

Pro tio batalis Karlo la Granda, pro tio ili ŝiris la faŝiston Duĉe el la aŭto, detiris la felon super liajn orelojn kaj pendigis lin kun la piedoj supren —

La buboj grimpas je la griza fosto supren, ili estas tri- aŭ kvarope; ni ĵus ekloĝis ĉi tie, la bildoj ankoraŭ

ne estas elpakitaj, ne la leteroj en Anglio el Chicago kaj Cheyenne kaj Nova-Orleano. Sed la biero staras sur la tablo. kaj apud ĝi kvin oranĝoj kaj kvar piroj, la vivo ĉi tie do ekas ne tro malbone, se oni lasas flanke la 15 dolarojn, kiujn iu enkasigis, antaŭ ol li konektis la gason; la buboj nun estas supre kaj saltas sur la blue verdajn garaĝajn tegmentojn. Mi staras nuda post la kurteno, fumas cigaredon kaj estas nekredeble impresata, kvazaŭ mi vidus danci tie ekstere la Virgulinon Marian; kaj tra la fenestro al nordo mi povas vidi du virojn, kiuj donas manĝon al 45 kolomboj, kaj la kolomboj

palpe paŝas kaj pikas cirkle, ĉiam 8 aŭ 10 da ili, kvazaŭ je nevideblaj ŝnuroj. Estas la tria posttagmeze, kaj la cigaredo bone gustas.

Pro tio batalis Cicero, Jake La Motte kaj Vaclav Nijinski; Sed jam dum du semajnoj Mi ne plu glutas miajn vitamintablojdojn kaj krome iu alpropriigis nian gitaron. La buboj zigzage kuras sur la blue verdaj tegmentoj, ennorde la kolomboj suprenflirtas, ĉio tiele sanktas, ke oni preskaŭ emus malesperiĝi kaj mi blovas senvorte la bluan fumon for de mi. Tiam aperas virino en ruĝa mantelo,

videble instruistino, kiu havas ĉi tie la potencvorton kaj ne volas lasi la liberan lokon al la buboj en la suno —

Hej! VI! Malsupren de tie! TUJ!

Mirinda vidaĵo: Kiel cervoj ili fuĝas antaŭ la ĉasisto.

Pro tio batalis Agrippina, eĉ Mithridates, eĉ Vilhelmo Hazlitt.

Kaj restas nun nur tio al mi: elpaki.

VAKERO DE LA APOKALIPSO

Morti en la botoj dum oni skribas lastan poemon, ne estas tiel glorplena kiel rajdi alte sur ĉevalo laŭ la Broadway kun stango da dinamito inter la dentoj, kaj eĉ la tuto de la planedoj trovitaj kaj prinomitaj de la homoj ne estas multe pli edifaj, kaj la ĉevalo estis grize blanka, la viro nomiĝis Sanchez aŭ Kandinsky, la temperaturo estis 25 gradoj enombre, kaj la buboj postkuris lin kaj kriis: 'Ek, ek, ni estas sataj ĝisgorĝe, blovu nin ĉielen!'

LA BLANKULAJ VERKISTOJ

La blankulaj verkistoj frapas kutime jam frue matene, frapas kaj sonorilas sen interrompo, kvankam ankoraŭ ĉiuj ĵaluzioj estas antaŭ la fenestroj. Kun naŭzosento mi fine ellitiĝas kaj diras al mi: Tia obstino devas signifi ion bonan, eble premion aŭ virinon . . . "Sufiĉe, sufiĉe!" mi vokas kaj ĉirkaŭrigardas pro io, per kio mi povus kovri mian malbelan nudan korpon. De tempo al tempo mi devas unue subigi vomosenton, poste gargari, sed de la gargaroj mi des pli vomemas. Mi tial tuj tute lasas tion kaj iras al la pordo: "Saluton?" "Ĉu vi estas Bukowski?" "Jes ja, envenu." Ni sidas kaj rigardas nin. Li, tre vitala kaj juna,

vestita laŭ la plej nova modo, kun amaso da silko, en ĉiuj koloroj, kun vizaĝo, kiu memoras neĝomustelon. "Ĉu vi ne rememoras pri mi?" "NE."

"Mi jam foje estis ĉi tie. Vi ne diris multon. Miaj poemoj ne plaĉis al vi."
"Ekzistas sufiĉe da kialoj por trovi poemojn malbonaj."
"Provu foje tiujn."
Li enmanigis ilin al mi.
Ili estas pli plataj ol la papero, sur kiu ili estas tajpitaj. En ili moviĝis absolute nenio, totala kalmo. Ĝis tiu momento mi neniam legis ion tiel magran.

"Ah," mi diris, "a-hm".
"Ĉu tio signifu, ke ili NE plaĉas al vi?"
"En ili troviĝas nenio rimarkinda, ili estas kiel pispoto, el kiu la piso forvaporis."

Li prenis la tekstojn al si, ekstaris kaj marŝis tien kaj reen. "Atentu, Bukowski, mi povas surhokigi kelkajn flirtulinojn el Malibu por vi. Flirtulinojn tiajn, kiajn vi ankoraŭ neniam vidis."

Poste li forkuris tra la pordo.

Liaj flirtulinoj el Malibu estis kiel liaj poemoj: Mi akceptis ilin neniam.

INTERVJUOJ

Junaj knaboj de la UNDERGROUND-gazetoj kaj de pli malgrandaj gazetoj venas nun pli ofte kaj pli ofte al mi kaj intencas intervjui min. Ili havas longan hararon, ĉiuj estas sveltaj kaj venas kun sonbendoj kaj amaso da biero.

La plejmulto el ili sukcese restas ĉi tie kelkajn horojn

Kiam ĝuste ĉeestas iu el miaj amikinoj, mi transdonas la vorton al ŝi. Ek do, mi diras, diru la veron pri mi.

kaj trinkas kun mi ĝis ebrio.

Kaj tiam ŝi diras ion, kion ŜI opinias la vero. Kutime ili raportas pri mi en tiu senco, ke mi estas idioto, kio efektive pravas. Poste oni demandas min:

Kial vi ne skribis dum dek jaroj?

Mi ne povas diri.

Kial oni neniam metis vin en la armeon?

Pro tegmentodifekto.

Ĉu vi regas la germanan?

Ne.

Kiuj estas viaj plej ŝatataj aŭtoroj?

Mi ne scias.

La intervjuojn mi vidas malofte. Unu el tiuj knaboj skribis al mi, ke mia amikino kisis lin, dum mi estis en la tualeto.

Jen fortuno vin gardis, mi reskribis. Kaj cetere: forgesu tiun bovomerdon, kiun mi diris pri Dos Passos,

aŭ ĉu estis Mailer? Estas tre varme hodiaŭ vespere, la duona najbararo ebrias. Kaj la alia duono estas morta.

Se mi al iu, rilate la verkadon, rajtus doni konsilon, jen tiun:
Rezignu pri tio.
Mi nun liverigos rostitan koketon al mi.
Buk.

POR FRIPONOJ, MONAĤINOJ, OFICISTOJ KAJ VI . . .

Ni havas ĉion, kaj ni havas nenion, kaj kelkaj viroj faras ĝin en la preĝejo, kaj kelkaj faras ĝin per tio, ke ili disŝiras papiliojn en la mezo, kaj kelkaj faras ĝin en Palm Springs kun blondulinoj, kiuj havas Cadillac-animojn. Cadillac-oj kaj papilioj, nenio kaj ĉio, dum la vizaĝo ŝrumpas ĝis la lasta fibro en kelo en Corpus Christi. Estas io por friponoj, monaĥinoj, oficistoj kaj vi ... io je la oka matene, io en biblioteko, io en la rivero. Ĉio kaj nenio. En la buĉfabriko ĝi alvenas je hoko laŭ la plafono, vi ŝiras malsupren ĝin,

unu, du. tri. Kaj tiam vi havas sur via nuko mortan viandon en la valoro de ducent dolaroj, ĝiajn ostojn sur viaj ostoj ion vi havas, kaj nenion vi havas. Ĉiam estas sufiĉe frue por morti, kaj ĉiam tro malfrue. La bovosango, ŝaumante ŝprucante en la blanke kahelitan trogon, diras nenion al vi, kaj ankaŭ la tombofosistoj, kiuj pasigas la tempon je la kvina per kafotrinkado kaj pokero, ĝis la frosto degelas de la herbotigoj, ne havas ion por diri al vi.

Ni havas ĉion kaj ni havas nenion.
Vitroduraj, eĝaj tagoj kun la neeltenebla fetoro de riverŝlimo, pli aĉa ol merdo; Ŝaktabulaj tagoj kun ĝojomankaj movoj kaj kontraŭmovoj kun tiel malmulte da senco en ĉio, ke venko estas same tiel seninteresa kiel la malo; tagoj lantaj kiel azenoj, kiuj en ardanta varmego trabaraktas sin lacigite kaj grumble tra strato,

kie frenezulo sidas kaj atendas inter ruĝgorĝuloj kaj birdreĝoj, griza kaj elsuĉita kiel muŝo. Ankaŭ bonaj tagoj kun virino kaj kriado, kun pugnobataloj en stratetoj, kun voluptinoj, kiuj volvas ĝemante siajn dikajn gambojn ĉirkaŭ viajn koksojn; tagoj, en kiuj en la taŭrareno ekbrilas reklamŝildoj kiel diamantoj kaj kvazaŭ krias: 'Patrino Kapreo!'; tagoj, en kiuj kreskas violoj el la tero kaj diras al vi: 'Forgesu la mortajn armeojn kaj la pasintajn amatinojn, kiuj ellogis de vi vian monon. Tagoj, kiam infanoj diras gajajn kaj ekscelentajn vortojn, kiel sovaĝuloj, kiuj volas sendi informon per siaj korpoj al vi, tiom longe, kiom ili ankoraŭ estas sufiĉe vivantaj kaj viglaj por senti ion kaj por impresi nin per io kaj por petoli, sen iu penso pri malpermesoj kaj salajroj en koverto kaj idealoj kaj posedo kaj etcerbaj konceptoj. Tagoj, en kiuj vi povas plori en verda ĉambro de mateno ĝis vespero post fermita pordo; tagoj, kiam vi povas ridi pri la bakisto, ĉar li havas tiel

Kaj nenion kaj nenion. La tagoj de la ĉefoj; malkuraĝaj figuroj kun buŝfetoro kaj grandaj piedoj; viroj, kiuj aspektas kiel ranoj, kiel hienoj,

longajn gambojn; tagoj, kiam vi algapas nur vandon . . .

kaj kiuj iras tiel, kvazaŭ neniam ekzistis ritmo, viroj, kiuj trovas tion inteligenta dungi kaj elĵeti virojn kaj fari profitojn; viroj, kiuj posedas multekostajn edzinojn kiel 60 agrojn da tero truigita de borstangoj, edzinojn, kiujn ili montras kiel ĉe parado aŭ forĉasas de malpli fortaj; viroj kiuj povas murdi vin, ĉar ili estas frenezaj kaj havas la leĝon sur sia flanko, viroj, starantaj antaŭ fenestroj larĝaj dek metrojn, kaj tamen ne vidas ion, viroj, kiuj per luksaj jaĥtoj velas ĉirkaŭ la mondon, sen larĝigi sian horizonton eĉ nur je milimetro; viroj kiel limakoj, kiel angiloj, viroj kiel vermoj en lardo kaj eĉ ne tiel impresaj . . .

Kaj nenion. Vi ricevas vian lastan salajron en haveno, en fabriko, en sanatorio, en hangaro, en spektakla foirejo, aŭ en frizosalono, aŭ por iu alia laboro, kiun vi neniam volis havi. Vi pagas per impostŝarĝoj, per malsanoj kaj humiliĝoj, per rompita brako kaj truoj en la kapo, la tuta plenigaĵo elvenas, tiel, kiel ĉe malnova kuseno.

Ni havas ĉion kaj ni havas nenion.
Kelkaj dum certa tempo faras ĝin sufiĉe bone, poste ili rezignas batali. La sukceso detruas ilin, aŭ la naŭzo, la aĝo, nebona nutrado, inko en la okuloj aŭ infanoj en kolegio, nova auto, rompita spino pro skiado en Svisio, nova edzino, radikala ŝanĝo en la firmo, aŭ simple normala foruziĝo kaj disfalo. La viro, kiu ankoraŭ hieraŭ tramaraŝis la tutan distancon aŭ tradrinkis tri tagojn kaj noktojn en la Segodenta Montaro, estas jam nur io sub kovrilo aŭ kruco aŭ ŝtono, aŭ la ofero de oportuna iluzio, armita per biblio, per golfvalizeto aŭ teko. Kiel rapide ili fariĝas nuloj, ĉiuj ĉi viroj, de kiuj vi neniam atendis tion . . .

Tagoj kiel ĉi tiu. Kiel via hodiaŭa tago. Eble la pluvo frapas la fenestron kaj volas traveni al vi. Kion vi vidas hodiaŭ? Kio ĝi estas? Kie vi estas? La plej bonaj tagoj venas foje tuj je la komenco, foje en la mezo kaj foje nur en la fino. La pecigitaj parceloj tie ekstere ne estas malbonaj, bildkartoj de preĝejoj en Eŭropo aŭ homoj en vaksfigura kabineto, enfrostigitaj en sia tuta sterileco. Terure, sed ne malbone.

Pensu pri la kanonoj en la parko, pri matenmanĝo kun toasto kaj kafo, sufiĉe varmega, por ke vi rimarku, ke vi havas ankoraŭ langon. Rigardu la tri geraniojn antaŭ la fenestro, kiuj penas aspekti ruĝaj aŭ rozkoloraj aŭ kiel geranioj. Ne estas mirakle, ke virinoj fojefoje ploras, ne estas mirakle, ke muloj de tempo al tempo ne emas suprengrimpi la monton. Ĉu vi estas en hotelĉambro de Detroit kaj serĉas cigaredon? Nur havi ankoraŭfoje bonan tagon, almenaŭ aludeton de ĝi.

Flegistinoj elvenas post sia servo el la transa konstruaĵo kaj estas sataj ĝisgorĝe, ok flegistinoj kun diversaj nomoj kaj loĝejoj, ili iras trans la gazonon, kelkaj por gazeto aŭ kakao, kelkaj deziras varman duŝon, kelkaj viron, kelkaj apenaŭ povas pensi plu pri io. Da ĉio sufiĉe kaj ne sufiĉe. Lacaj pilgrimantoj inter arkadoj, oranĝoj, stratkanaletoj, filikoj, antikorpoj, malplenaj Kleenex-skatoloj.

Fojefoje, se la suno volas plezurigi nin, ŝvebas facila odoro de urnoj en la aero kaj la ladeca bruo de malnovaj batalaviadiloj, kaj kiam vi eniras la domon kaj frotas fingron sur fenestrobreto, vi trovas polvon, eble eĉ teron. Kaj se vi rigardas

el la fenestro, tie estas la tago, kaj se vi estas maljuniĝinta, vi staras kaj elrigardas, vi suĉas iom per la lango: Ah, ah . . . ne, ne . . . eble . . .

Kelkaj aspektas ĉe tio tute naturaj, kelkaj obscenaj. Estas ĉie la samo.

PALMFOLIOJ EN PLUVO

Ĝuste noktzomeze, silvestre de la jaro 1973 en Los Anĝeleso, komencis pluvi sur la palmfoliojn antaŭ mia fenestro, ekis la hupado, la krakado de la piroteknikaĵoj, estis infera bruego.

Mi estis enlitiĝinta jam je la naŭa vespere, forŝaltis la lumon kaj tiris la kovrilon super min . . . Ilia petolado, ilia gajeco, ilia kriado, iliaj paperĉapeloj, iliaj aŭtoj, iliaj virinoj, iliaj amatorecaj ĝisebriaj drinkadoj . . .

En la silvestronokto kaptas min ĉiam horora sento. La vivo, mi pensas, ja ne estas deŝirkalendaro.

Nun la hupado ĉesiĝis. Neniuj artfajraĵoj plu, neniu tondrado. Post kvin minutoj ĉio finiĝis. Ĉion, kion mi audas, estas la pluvado sur la palmfoliojn, kaj mi diras al mi: Mi neniam komprenas la homojn, sed mi sukcesis vivi kun ili.

INTERPAROLADO MATENE JE LA KVARA

Matene je la kvara malfermiĝas pordo, iu proksimiĝas sur nudaj piedoj sur la koridoro, tiam frapas ĉe mia pordo, mi formetas la bieron kaj malfermas.

"Nu, mi estu damnita," ŝi diras, — ĉu vi eble neniam dormas, hm?"

Ŝi envenas, la hararon en papilotoj, en silka matenrobo, sur kiu malgrandaj leporoj kaj birdoj petolas.

Ŝi kunportis markan viskion. Mi ne lasas nomi min avarulo kaj aldonas du glasojn. Ŝi diras, ke ŝia viro estas en Florida, ke ŝia fratino sendas monon kaj vestojn, kaj ke ŝi serĉas nun jam 32 tagojn laboron. Mi rakontas al ŝi, ke mi estas agento por ĵokeo kaj skribas krome ĵazaranĝojn kaj amkantojn, kaj post kelkaj glasoj ŝi ne plu penas tiri la matenrobon super la femurojn, kiu ĉiam denove apertiĝas.

La gamboj ja ne estas malbelaj, por diri la veron, estas eĉ tre belaj gamboj kaj baldaŭ mi estas okupata kisi kapon plena de papilotoj, kaj la leporetoj palpebrumas al mi, kaj Florida estas tre malproksima, kaj ŝi diras, ke ja ne estas, kvazaŭ ni estus fremduloj, ke ni ja jam vidis nin reciproke ĉeokaze en la domkoridoro, kaj poste ne restas multo por diri.

RECESIO

Virinoj kun sunfrapo kaj sen viroj je lundo en Santa Monica, La viroj ĉiuj laboraĉas aŭ estas en prizono, kelkaj en sanigejo. Knabino en skafandro el nigra gumo naĝas eksteren kaj atendas je ondo. Domoj glitas de la rifoj kaj malaperas en la maro. La koktelejoj estas malplenaj, la omarrestoracioj estas malplenaj, ni havas recesion, oni diras, la bonaj tempo pasis. Oni ne plu povas distingi senlaboriston de artisto, ili

ĉiuj aspektas same, kaj ankaŭ la virinoj ĉiuj same aspektas, nur eĉ iom pli malesperiĝintaj. Ni haltas antaŭ Hippie-budo supre en la Topanga kanjono, ni eniras, atendas la kelnerinojn, ni atendas kaj atendas . . . En la tuta regiono, de la kanjono ĝis la plaĝo, oni estas nervoza kaj sentas sin senutila, kaj ĉi tie ili havas ŝildon je la pordo: "Ĉambroj liberaj. Kelnerinoj serĉataj." La kamenligno ne brulas, la maro estas kota, la montetoj elsekiĝis, la temploj ne havas sonorilon, la amo ne liton. Virinoj kun sunfrapo kaj sen viroj. Sola velboato. Ĉia vivo dronis.

462-0614

Mi ricevas nun multajn telefonvokojn. Ili ĉiuj estas samaj. 'Ĉu vi estas Charles Bukowski? Tiu, kiu skribas ĉiujn ĉi tekstojn?' 'Jes,' mi diras. Ili diras al mi, ke ili komprenas miajn tekstojn. Kaj kelkaj mem verkas aŭ intencas verki. Ili havas tedajn terurajn laborojn kaj telefone vokas min, ĉar ili ne plu eltenas ĝin en tiu vespero en sia loĝejo, en sia ĉambro, en siaj kvar vandoj ili volas paroli al iu. Kaj ili ne volas kompreni,

ke mi ne povas helpi al ili, ke mi ne scias la liberigajn sorĉvortojn. Ili ne povas kompreni, ke mi nun ofte falas sur la genuojn kaj prenas la manojn sur mian ventron kaj ĝemas: "Dio mia, ne jam denove!" Ili ne povas kompreni, ke la senanimaj homoj, la soleco. la strato. la vandoj, ankaŭ por mi estas la samaj. Kaj se mi finas la telefonvokon, ili pensas, ke mi prisilentis mian sekreton. Mi ne skribas, ĉar mi scias ion pli bone. Kiam la telefono vokas. ankaŭ mi volonte aŭdus vortojn, kiuj faras pli facilaj kelkajn aferojn.

Tial mia voknumero enestas en la telefonlibro.

* * *

PRI LA AŬTORO

Charles Bukowski, naskita la 16-an de aŭgusto 1920 en Andernach/Rejno. Elmigro de la familio al Usono, kiam Bukowski havis du jarojn. Li plenkreskis en Los Anĝeleso; poste en multaj diversaj laboroj kiel benzinvendisto, buĉisto, havenlaboristo, leterportisto ktp., komencis verki, kiam li estis 35-jara, oni eldonis ĉirkaŭ 30 poemkolektojn, prozon kaj eseojn de li.

Kelkaj verkoj:

"Notoj de randulo" (1970)

"La fuĝsekura paradizo" (1973)

"Poemojn, kiujn iu skribis, antaŭ ol li saltis el fenestro de oka etaĝo" (1974)

"La viro kun la ledovalizo" romano (1974)

"Kaputa en Holivudo — kaj aliaj rakontoj de la ĉiutaga frenezo" (1976)

"Faktoto", romano (1977)

"Western Avenue" (1979)

"La amvivo de hieno" (1980)

"La plej terura ankoraŭ venos aŭ preskaŭ juneco" romano (1983)

"Poemoj el la suda fino de l' sofo" (1984)

"Ne kun sesdek, mia kara" (1986)

www.omnibus.se/inko